

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sutkinja toga suda Sanje Štefan, predsjednice vijeća, dr. sc. Sanje Otočan i Lidije Rostaš-Beroš, članica vijeća te sudske savjetnice Lane Štok, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja H. Š. iz Z., protiv tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Z., radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 14. studenoga 2019.

p r e s u d i o j e

Poništava se rješenje Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, klasa: UP/II-008-07/18-01/865, urbroj: 401-01/05-19-2 od 13. veljače 2019.

Obrazloženje

Uvodno naznačenim osporenim rješenjem tuženika odbijena je žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja Hrvatske banke za obnovu i razvitak, broj: 31/2018 od 19. studenoga 2018., kojim je odbijen zahtjev za pristup informacijama pozivom na odredbu članka 23. stavka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama.

Protiv navedenog rješenja tužitelj je podnio tužbu u kojoj u bitnom navodi i obrazlaže razloge zbog kojih smatra pogrešnim zaključak tuženika da zloupotrebljava pravo na pristup informacijama te dodaje da je opisanim postupanjem i stavom tuženika onemogućen u ostvarivanju svojih na zakonu utemeljenih prava. Također upire i na bitnu povredu pravila upravnog postupka te dodaje da mu tuženik nije dao mogućnost da se tijekom postupka koji je prethodio donošenju osporenog rješenja očituje o bitnim činjenicama i okolnostima koje su utjecale na donošenje osporenog rješenja.

Predlaže da Visoki upravni sud Republike Hrvatske usvoji tužbu i poništi rješenje tuženika i predmet vrati na ponovni postupak tuženiku, odnosno da se dopusti tužitelju pristup informacijama koje je u zahtjevu tražio. Također predlaže da Sud održi ročište radi utvrđivanja odlučnih činjenica.

U odgovoru na tužbu koji je dostavljen tužitelju, tuženik ističe razloge zbog kojih je ocijenio da je žalba tužitelja neosnovana, a pravilnim prvostupanjsko rješenje kojim je odbijen zahtjev, pozivom na odredbu članka 23. stavka 5. točke 5. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, 25/13. i 85/15. – dalje: ZPPI) jer je prethodno donošenju rješenja na nedvojen način utvrđeno da tužitelj učestalim zahtjevima za pristup informacijama zloupotrebljava pravo na pristup informacijama. Nadalje se iscrpno obrazlaže sadržaj instituta zloporabe prava te u bitnom tuženik ostaje kod navoda već iznesenih u osporenom rješenju, zbog čega predlaže Sudu da tužbi odbije i potvrdi tuženikovo rješenje.

Tužbeni zahtjev je osnovan.

Iz spisa predmeta kao i obrazloženja rješenja tuženika proizlazi da je tužitelj dana 12. studenoga 2018. podnio zahtjev za pristup informacijama, u kojem je zatražio dostavu popisa svih krajnjih korisnika kredita/primatelja leasinga/zajmoprimaca koji su dostavljeni uz HBOR-ov dopis, klasa: OIU-IO/17-03, urbroj: DO-18/438 od 25. listopada 2018. U tom zahtjevu tužitelj pobliže obrazlaže koje sve podatke traži i na koji način da mu se omogući pristup zatraženim podacima.

Navedeni zahtjev tužitelja je odbijen prvostupanjskim rješenjem od 19. studenoga 2018. na temelju odredbe članak 23. stavka 5. točke 5. ZPPI-a. Odbijajući žalbu izjavljenu protiv prvostupanjskog rješenja tuženik je to rješenje potvrdio pravilnim i zakonitim, odnosno prihvatio stajalište javnopravnog tijela, uz obrazloženje subjektivnog i objektivnog elementa zlouporabe prava.

Premda je nedvojbeno utvrđeno da je tužitelj tijekom postupka koji je prethodio donošenju osporenog rješenja podnio u pobliže navedenom razdoblju niz zahtjeva za pristup informacijama, u kojima traži pristup velikom broju informacija, tuženik je zaključio da zahtjevi tužitelja, s obzirom na njihov sadržaj i količinu zatraženih informacija opterećuje rad tijela javne vlasti, a da u predmetnom slučaju nije utvrđeno da prevladava javni interes za objavom traženih informacija.

Dakle, tuženik ocjenjuje da je u konkretnom slučaju korištenje instituta prava na pristup informacijama protivno javnom interesu zbog kojeg taj institut postoji. Uz to da je protivno i cilju i svrsi tog instituta, odnosno da bi svakako došlo do zlouporabe prava na pristup informacijama, ukoliko bi se korisniku omogućio pristup zatraženim informacijama, a iz kojih razloga je tuženik prihvatio razloge iz obrazloženja prvostupanjskog rješenja kojim je odbijen tužiteljev zahtjev.

Stajalište tuženika ovaj Sud ne prihvaća, iz niže navedenih razloga.

Naime, u nizu ranijih presuda ovaj Sud je izrazio stajalište da sredstva državnog proračuna spadaju u javna sredstva te da je kontrola korištenja tih sredstava u interesu svih građana, a tužitelj, kao i svaka druga osoba, ima pravo saznanja o potrošnji javnih sredstava, koja bi radi transparentnosti tijela javne vlasti trebala biti dostupna i to u skladu s odredbom članka 16. stavka 4. ZPPI-a, bez provođenja testa razmjernosti.

Stoga, iako tužitelj u zahtjevu traži veći broj informacija koje se odnose na raspolaganje javnim sredstvima kojima javnopravno tijelo (HBOR) raspolaže pravilna je tvrdnja tužitelja da bi podatke o raspolaganju tim sredstvima javnopravno tijelo moglo objavljivati u skladu s odredbom članka 10. stavka 1. točke 12. ZPPI-a, koja propisuje da su tijela javne vlasti obvezna na internetskim stranicama, na lako pretraživ način i u strojno čitljivom obliku, objavljivati zaključke sa službenih sjednica i službene dokumente usvojene na tim sjednicama. Kako tijelo javne vlasti ove podatke na svojim internetskim stranicama ne objavljuje, da ne postoje na zakonu utemeljeni razlozi za odbijanje zahtjeva, koji se ne odnosi na dostavu već traženih i dobivenih informacija, a riječ je o podacima koji se tiču raspolaganja javnim sredstvima.

Iz navedenih razloga je ocijenjeno da u konkretnom slučaju ne postoji mogućnost zlouporabe prava na pristup informacijama, jer se traženi podaci odnose na raspolaganje javnim sredstvima, koji podaci moraju biti dostupni svakome, zbog čega je ovaj Sud ocijenio da je materijalno pravo pogrešno primijenjeno.

Iz navedenih razloga ovaj Sud ne prihvaća obrazloženje tuženika da bi pružanjem traženih informacija došlo do opterećivanja rada i redovitog funkcioniranja tijela javne vlasti, odnosno da je riječ o zlouporabi prava na pristup informacijama.

Slijedom navedenog je usvojen tužbeni zahtjev i poništeno tuženikovo rješenje, s time da je o žalbi tužitelja tuženik dužan odlučiti u skladu s pravnim shvaćanjem i primjedbama Suda iznesenim u ovoj presudi.

Slijedom iznesenog je na temelju odredbe članka 58. stavka 1. Zakona o upravnim sporovima, odlučeno kao u izreci.

U Zagrebu, 14. studenoga 2019.

Predsjednica vijeća:
Sanja Štefan, v.r.